

РЕШЕНИЕ

№ 155

гр. София, 11.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Виолета Йовчева

Членове: Мариана Георгиева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Нина Св. Гърманлиева
като разгледа докладваното от Мариана Георгиева Въззивно гражданско дело № 20221100502532 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 29.07.2021г., поправено по реда на чл. 247 от ГПК с решение от 10.01.2022г., постановено по гр. дело № 3659/2020 год. по описа на СРС, ГО, 39 състав, е уважен предявеният от С. И. Д., непълнолетен, действащ лично и със съгласието на своята майка и законен представител К. С. С. срещу ЗД „Б.И” АД иск иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ за заплащане на сумата от 15 000 лева, представляваща застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени вреди в резултат на реализирано на 28.09.2018г. застрахователно събитие – ПТП, съставляващо застрахователен риск, покрит съгласно договор за застраховка “Гражданска отговорност”, страна по който е ответникът, ведно със законната лихва, считано от 28.09.2018г. до окончателното изплащане. Със същото решение е отхвърлен предявеният иск за разликата над сумата от 15 000 лева до пълния предявен размер от 23 000 лева.

Решението е постановено при участието на привлечено на страната на ответника трето лице-помагач – М. А. Д..

Срещу решението, в частта, в която е уважен предявеният иск за разликата над сумата от 5 000 лева, е подадена в законоустановения срок въззивна жалба от ответника ЗД “Б.И” АД. В жалбата са изложени оплаквания за допуснати от съда нарушения на материалния закон. Конкретно се твърди, че причинените на ищеца увреждания са леки, преминали са за по-малко от един месец и не са се отразили сериозно. Оспорва се правилността на изводите на съда, че при пострадалия е доказано развитието на церебрастенен посттравматичен синдром. Вещото лице не е заявило с категоричност, че в случай ищецът е развил такъв синдром. Останалите увреждания са леки – имат характеристиката на охлузвания и кръвонасядания, от които ищецът се е възстановил напълно за кратък период от време. В жалбата са развити съображения за неправилност на изводите на първоинстанционния съд относно периода на възстановяване, тъй като липсват данни, че той е продължил няколко месеца. Поддържа, че не са ангажирани доказателства, установяващи твърдението за претърпени негативни психически изживявания като емоционален дискомфорт, ирационални притеснения, които затруднявали изпълнението на ежедневните задължения. Въззвникът счита, че показанията на свидетелите, доведени от ищеца, не следва да се кредитират, тъй като те са близки на пострадалия и са заинтересовани от изхода на спора. По изложените съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявеният иск да се отхвърли за разликата над сумата от 5 000 лева.

Насрещната страна С. И. Д., непълнолетен, действащ лично и със съгласието на своята майка и законен представител К. С. С., оспорва въззивната жалба като неоснователна. Счита решението в обжалваната му част за правилно и обосновано, като постановено в съответствие със събраните по делото доказателства и в правилно приложение на относимите материално-правни норми. Поддържа, че е претърпял множество увреждания, включително и от падането му на пътното платно в резултат на отхвърлянето му след удара от автомобила. Счита, че установените въз основа на приетите по делото заключения на съдебно-медицинска и съдебно-психологическа експертиза данни за претърпените увреждания и срока на възстановяване, обосновават извод, че предявеният иск е доказан по основание и размер. С оглед изложеното е направено искане за потвърждаване на решението в

обжалваната му част.

Третото лице-помагач М. А. Д. не изразява становище по въззивната жалба.

По делото е подадена и насрещна въззивна жалба от ищеца С. Д., срещу първоинстанционното решение, в частта, в която е отхвърлен предявеният иск за разликата над сумата от 15 000 лева до пълния предявен размер от 23 000 лева. В жалбата са изложени оплаквания за допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните от първоинстанционния съд изводи, както и за нарушение на материалния закон. Конкретно се твърди, че определеният размер на присъденото обезщетение не отговаря на критерия за справедливост с оглед вида и броя на причинените увреждания, периода на възстановяване, получените усложнения – установеният церебрастен синдром, възрастта на пострадалия, интензитета и продължителността на отрицателните психически преживявания, продължаващи и до момента под формата на посттравматично стресово разстройство. По тези съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявеният иск да се уважи в пълен размер.

Насрещната страна в производството ЗД “Б..И” АД оспорва насрещната въззивна жалба като неоснователна.

Третото лице-помагача на страната на ответното дружество – М. А. Д., оспорва насрещната въззивната жалба. Счита първоинстанционното решение в обжалваната му част за правилно и обосновано. Поддържа, че от събраните по делото доказателства не се установява ищецът да е претърпял твърдените от него увреждания. Не са налице обективни данни и за продължителността на възстановяване, доколкото заключението на приетите по делото медицинска и психологическа експертиза са схематични, а разпитаните по делото свидетели са заинтересовани от изхода на спора и техните показания следва да се преценяват по реда на чл. 172 от ГПК. Освен това поддържа релевираното в първоинстанционното производство възражение за съпричиняване от страна на пострадалия, изразяващо се в пресичане на пешеходната пътека тичайки и без да се огледа, като по този начин сам се е поставил в опасност и в значителна степен е допринесъл за настъпване на инцидента. С оглед изложеното е направено искане за потвърждаване на

първоинстанционното решение в обжалваната му част.

По делото е постъпила въззивна жалба и от третото лице-помагач М. А. Д. срещу решението, в частта, в която е уважен предявеният иск. В жалбата са развити оплаквания за допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните от първоинстанционния съд изводи, както и за нарушение на материалния закон. Конкретно се твърди, че съдът се е произнесъл по нередовна искова молба, тъй като ищецът не е заплатил дължимата държавна такса, а допуснатото в последното съдебно заседание увеличаване на размера на предявения иск представлява процесуално нарушение. По същество се аргументира становище за необоснованост на изводите на първоинстанционния съд. Сочи, че не са обсъдени всички събрани по делото доказателства, а само показанията на доведените от ищеца свидетели, които са заинтересовани от изхода на спора. Налице били множество съществени противоречия между показанията на свидетелите, които обаче не били обсъдени от съда. Така например свид. Т., за която се твърди, че е очевидец на инцидента, описва автомобилът на третото лице-помагач като тъмен на цвят, а в действителност се касае до светлосив автомобил. Освен това същата заявява, че автомобилът се е появил от улица, перпендикулярна на булеварда, намираща се между училището и пицарията. По делото обаче било безспорно установено, че автомобилът на Д. се е движил по булеварда в посока към центъра на града. Тези обстоятелства, обсъдени наред с факта, че свидетелката има приятелски връзки със семейството на ищеца, обосновава извод, че нейните показания не следва да се кредитират. На следващо място се оспорват твърденията в исковата молба относно вида на причинените увреждания, както и причинно-следствената връзка между тях и процесния инцидент. Поддържа становище, че изводите на съдебно-медицинската експертиза са необосновани, заключението е бланкетно и липсва задълбочен анализ на представените медицински документи. В жалбата се оспорват и изводите на първоинстанционния съд относно наличието на причинно-следствена връзка между ПТП и уврежданията на ищеца, включително и твърдяното мозъчно сътресение. Счита решението за необосновано и в частта относно приетия механизъм на ПТП. Установено било противоправното поведение на ищеца, изразяващо се във внезапно навлизане на пешеходната пътека, тичайки по нея, без да се огледа за приближаващи коли. Заключението на

автотехническата експертиза било непълно и необосновано. Същите доводи са изложени и по отношение на съдебно-психологическата експертиза. Поддържат се и релевираните възражения за съпричиняване, включително и пресичане на пешеходната пътека на червен сигнал на светофарната уредба по отношение на пешеходеца. Освен това навежда доводи, че поведението на жалбоподателя представлява случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК и изключва вината му, тъй като не е могъл да предвиди и да предотврати настъпването на общественотоопасните последици. Твърди че автомобилът е преминал на зелен сигнал на светофарната уредба и в този момент пострадалият без да се огледа и без да съобрази приближаването на МПС, тичайки е започнал да пресича пътното платно. В условията на евентуалност са релевираны оплаквания, че определеният размер на обезщетението е завишен и не отговаря на критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. По тези съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявеният иск да се отхвърли, а в условията на евентуалност – за намаляване размера на присъденото обезщетение.

Насрещната страна С. И. Д. оспорва въззивната жалба като неоснователна. Счита първоинстанционното решение в обжалваната му част за правилно и обосновано. Навежда доводи, че показанията на доведените от третото лице-помагач свидетели не следва да се кредитират, тъй като съдържат вътрешни противоречия и не кореспондират на останалите доказателства по делото, включително и на обстоятелствата, описани във влязлото в сила наказателно постановление, издадено срещу водача на лекия автомобил. Изложени са съображения, че от представените медицински документи и заключенията на приетите медицинска и психологическа експертиза се установяват по несъмнен начин както причинените на ищеца увреждания, така и техния интензитет и продължителност на възстановителния процес. С оглед изложеното е направено искане за потвърждаване на решението в обжалваната му част.

Ответникът ЗД “Б..И” АД не изразява становище по въззивната жалба, подадена от третото лице-помагач.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен

акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. По изложените във въззивната жалба доводи намира следното:

Безспорно е по делото, а и се установява от събраните писмени доказателства, включително и от официалното удостоверение изявление на компетентния контролен орган по движението по пътищата, обективизирано в съставения констативен протокол, че при настъпване на процесното ПТП деликтната отговорност на водача на лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № ***** е била обезпечена от ответното застрахователно дружество чрез сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както и че в срока на застрахователното покритие е настъпило процесното ПТП – на 28.09.2018г., около 14, 00 часа, в гр. София, на бул. “Проф. Цветан Лазаров”, на пешеходен светофар на 89 СУ “Акад. Н. Обрешков”.

Спорните между страните въпроси по същество във въззивната инстанция са свързани с механизма на настъпване на пътно-транспортното произшествие, с това чия е вината за настъпването на инцидента, в т.ч. налице ли е съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца, наличието на причинно-следствена връзка между деянието и твърдените в исковата молба увреждания.

По делото е представен констативен протокол № К-620 от 28.09.2018г., съставен от служител на ОПП – СДВР, в който е посочено, че на 28.09.2018г. около 14 часа в гр. София, на бул. “Проф. Цветан Лазаров”, на пешеходен светофар на 68 СУ “Акад. Н. Обрешков”, е настъпило пътно-транспортно произшествие между лек автомобил “Опел Корса” с рег. № *****, управляван от М. А. Д. и пешеходеца С. И. Д.. В графа “обстоятелства и причини за ПТП” е отразено, че лекият автомобил се е движил по бул. “Проф. Цветан Лазаров” с посока от бул. “Копенхаген” към ул. “Илия Бешков”, като на пешеходния светофар в района на 68 СУ “Акад. Н. Обрешков” преминанал на червен светофар и станал причина за ПТП с пресичащият бул. “Проф.

Цветан Лазаров” с посока отдясно-наляво спрямо посоката на движение на автомобила на зелен сигнал на светофара пешеходец С. И. Д.. След ПТП водачът на автомобила напуснал местопроизшествието и не останал на място до пристигане на компетентните органи на МВР и не е оказал помощ на пострадалия.

Срещу водача на автомобила – М. Д. е съставен акт за установяване на административно нарушение № 493000 от 28.09.2018г. за извършено в гр. София на 28.09.2018г. административно нарушение при управлението на лек автомобил “Опел Корса” с рег. № ***** по бул. “Проф. Цветан Лазаров” с посока от бул. “Копенхаген” към ул. “Илия Бешков”, като на пешеходния светофар в района на 68 СУ “Акад. Н. Обрешков” преминал на червен светофар и станал причина за ПТП с пресичащия бул. “Проф. Цветан Лазаров” с посока отдясно-наляво спрямо посоката на движение на автомобила на зелен сигнал на светофара пешеходец С. И. Д.. Отражено е още, че след ПТП водачът на автомобила напуснал местопроизшествието и не останал на място до пристигане на компетентните органи на МВР и не е оказал помощ на пострадалия. Този акт за установяване на административно нарушение е подписан от М. Д. на 28.09.2018г. без възражения.

На 31.10.2018г. е издадено наказателно постановление № 18-4332-021011 на началника на СДВР, отдел “ПП” срещу М. Д., с което на последния е наложено административно наказание “глоба” за извършени нарушения на чл. 6, т. 1 от ЗДвП и чл. 123, ал. 1, т. 2, б. “в” от ЗДвП, за това че на 28.09.2018г. около 14, 00 часа в гр. София, на бул. “Проф. Цветан Лазаров”, като водач на лек автомобил “Опел Корса” с рег. № *****, управлявал същия по бул. “Проф. Цветан Лазаров” с посока от бул. “Копенхаген” към ул. “Илия Бешков”, като на пешеходния светофар срещу 68 СУ “Акад. Н. Обрешков” преминал на червен светофар и станал причина за ПТП с пресичащия бул. “Проф. Цветан Лазаров” с посока отдясно-наляво спрямо посоката на движение на автомобила на зелен сигнал на светофара пешеходец С. И. Д., както и че водачът е напуснал местопроизшествието и не е останал на място до пристигане на компетентните органи на МВР и не е оказал помощ на пострадалия. Наказателното постановление е влязло в сила на 08.01.2019г.

За изясняване на обстоятелствата, при които е настъпило процесното ПТП, са събрани и гласни доказателствени средства, както и заключение на

автотехническа експертиза.

От показанията на свид. Б.Т., която е очевидец на инцидента и има непосредствени възприятия относно релевантните за спора обстоятелства, се установява какво е било поведението на пешеходеца С. Д. непосредствено преди и по време на ПТП. Свидетелката се е движила по тротоара в посока към центъра на града, като е отивала към спирката на автобусите. Пред нея вървял ищецът, който спрял пред пешеходната пътека, видял, че свети зелен сигнал на светофара, огледал се и тръгнал да пресича. Той вървял спокойно. Свидетелката се обърнала назад за да види дали на светофара за автомобилите /които се намирали зад гърба ѝ в този момент/ е спрял автобусът, който тя чакала. Тогава видяла как една кола /описва същата като тъмна кола, която излязла от една малка уличка, намираща се между училището и пицарията/ преминавала на червен сигнал и щяла да удари момчето. Ищецът се намирал почти на половината на пешеходната пътека, когато този автомобил го ударил. От удара детето се прехвърлило през капака, след това се свлякло от дясната страна на автомобила и паднало на земята. Водачът на автомобила не спрял, не оказал помощ на пострадалия, а напуснал произшествието. След това свидетелката помогнала на детето да стане и да се премести на тротоара. Обадила се на бащата на момчето от неговия телефон. Детето било много изплашено, треперело, имало кръв по устатата, ръцете и коленете, счупен бил предният му зъб. Разбрала също, че един автомобил, който бил на светофара в момента на инцидента, тръгнал след колата, която ударила детето и пътуващите в нея успели да снимат регистрационния номер. Тези данни били предадени на полицаите, които дошли на мястото на инцидента и на бащата на детето, който междувременно бил дошъл. Свидетелката напуснала мястото, тъй като като имала ангажимент, и се върнала обратно след около 40 минути. Тогава дала показания и разбрала, че водачът на автомобила, който предизвикал ПТП, се е върнал на мястото.

По делото са събрани гласни доказателствени средства и чрез показанията на свид. М.Х., която е близка приятелка на водача на автомобила М. Д.. Тя твърди, че е пътувала в автомобила на третото лице-помагач, когато е станало произшествието. Двамата се движили по бул. “Проф. Цветан Лазаров” в посока от кв. Горубляне към центъра. Излага, че на кръстовището с училището /68 СУ/ има светофарна уредба, която регулира движението на

автомобилите и че те преминали на зелен сигнал на светофара, като се движили в средната лента за движение. След този светофар имало пешеходна пътека, която също била регулирана със светофарна уредба. Свидетелката сочи, че видяла ищеца да тича на пешеходната пътека и в този момент той се ударил в автомобила. Тя веднага погледнала светофара и видяла, че детето пресича на зелен сигнал на пешеходния светофар. Твърди още, че преди това нямала видимост към пешеходната пътека, тъй като имало един стълб пред пешеходната пътека, който пречел. След удара те продължили, не спрели, защото се паникьосали. Върнали се на мястото на инцидента по-късно. Там вече били родителите на детето и полицейска кола, а пострадалият бил закаран в болница.

По делото е разпитан и свид. А. Д., баща на водача на автомобила М. Д.. Свидетелят твърди, че е очевидец на инцидента, тъй като в момента на удара е управлявал своя личен автомобил, като се е намирал на ъгъла на улицата, която е между 68 СУ и пицария “Доминос” и чакал за да направи ляв завой по бул. “Проф. Цветан Лазаров”. В този момент той видял едно момче, което натискало копчето на пешеходния светофар. Без да изчака да светне зелено, детето започнало да пресича тичайки и се ударило в една кола, която се движила направо по булеварда. Свидетелят твърди, че в този момент е светел зелен сигнал на светофара за движението на автомобилите. Той видял, че детето се ударило в колата на неговия син. След инцидента свид. Д. останал на мястото, видял, че момчето е много уплашено, както и че при него има една жена, която го успокоявала. Обадил се на М. и му казал да се върне. В този момент дошли полицаи, линейка и родителите на пострадалото дете.

Свид. И. Д. – баща на ищеца, има непосредствени възприятия относно състоянието на детето непосредствено след инцидента. Свид. Той отишъл на мястото на произшествието и видял сина си, заедно с още една жена /впоследствие разбрал името на жената – свид. Б.Т./. Те стояли на спирката, детето било много разстроено, изплашено, имало кръв по ръцете и краката, както и счупен зъб. Водачът на автомобила се появил на мястото около 1 час по-късно, заедно със свид. Д.. На мястото на инцидента дошла и майката на ищеца – свид. К. С.. Тя придружила сина си в Пирогов, където бил направен медицински преглед. Свидетелката сочи, били установени множество синини по ръцете и краката, както и счупване на част от преден зъб. Пострадалият се

прибрал вкъщи. На следващия ден имал силно главоболие и гадене, дразнела го светлината. Затворил се в себе си, било го е страх да излиза навън, което състояние продължило около 1 месец. Тъй като главоболието не преминавало въпреки приетите обезболяващи, както и предвид обстоятелството, че се е появила една сънливост при детето, свид. С. направила консултация с невролог. Била поставена диагноза мозъчно сътресение и били предписани медикаменти за овладяване на болката. Ищецът приемал хапчетата за период от около 25 дни. Майката на ищеца описва сина си като живо дете, което обичало да общува с други деца, преди инцидента спортувал, играл футбол, тренирал боен спорт. След произшествието той се променил, не искал да излиза, спрял да спортува, лесно и бързо се изморявал, което пречело и на подготовката му в училище. Притеснявал се от счупения зъб, който се виждал при отваряне на устатата, както и че другите деца ще му се подиграват. Дълго време приемал само пюрирана храна, изпитвал болки при топло и при студено в устата. В момента счупеният зъб е запечатан с гел и предстои да бъде “облечен”. Променил се и сънят му, станал неспокоен, дори се случвало да псува на сън.

За състоянието на пострадалия и за възстановителния му период са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свид. С.С. – дядо на ищеца. Свидетелят, заедно със С. и неговите родители, живеят в едно домакинство, поради което той има непосредствени възприятия относно релевантните за спора обстоятелства. Свидетелят излага, че първата вечер след произшествието детето било много замаяно, не можело да става до тоалетна без придружител, не можело да ходи само, залитало. Няколко седмици – около 2-3 след инцидента, продължавал да бъде замаян и да изпитва затруднения при ходене до тоалетна без придружител. Започнал да спи неспокойно, събуждал се през нощта, псувал. Върнал се на училище след около 2-3 седмици, но болките в главата продължавали, доспивало му се много бързо, бързо се изморявал, трудно помнел уроците си. Спрял да тренира футбол, тъй като се страхувал, че може да го ритнат. Започнал да ходи през деня и през нощта с фенерче в ръка, за да бъде забелязван отдалече, започнал и да заеква.

Въз основа на събраните гласни доказателства и изготвените констативен протокол и скица на произшествието към него, акт за установяване на административно нарушение, влязлото в сила наказателно

постановление, както и писмо от СО от 09.03.2021г. относно светофарната уредба, фази на движение, циклограма за локален твърд режим на работа, актуален към 28.09.2018г. за кръстовището на бул. “*****” при вход на 68 СУ “Акад. Н. Обрешков”, ведно с приложената циклограма на светофарната уредба, е изготвено заключение на автотехническа експертиза, което съдърж кредитира като пълно и обективно. От същото се установява, че общата широчина на платното за движение на ППС на бул. “Цветан Лазаров” е 20 метра. По посока на движението на лекия автомобил към центъра на гр. София пътните ленти са три: дясната и средната са предназначени за движение на право, а лявата за движение напред и на ляво. Широчината на дясната лента е 3, 14 метра, а на средната и лявата – по 3, 45 метра. Разстоянието между стоп линията на светофарната уредба за автомобилите и началото на пешеходната пътека е 27, 38 метра. Вещото лице е посочило, че ударът между автомобила и пешеходеца е настъпил по дължина на пътното платно – на 29, 30 - 29, 40 метра след стоп линията, считано по посоката на движение на лекия автомобил и по широчина – на 5, 80 – 5, 90 метра в ляво от десния край на платното за движение, считано в същата посока, т.е. ударът е настъпил на пешеходната пътека. В експертното заключение е възприет механизмът на произшествието, описан в констативния протокол – водачът на лекия автомобил се е движил по бул. “Проф. Цветан Лазаров” с посока от бул. “Копенхаген” към ул. “Илия Бешков”, като е преминал на червен сигнал на пешеходния светофар в района на 68 СУ “Акад. Н. Обрешков”. В същото време пешеходецът С. Д. е предприел пресичане на пътното платно за движение на бул. “Цветан Лазаров” от дясно на ляво спрямо посоката на движение на лекия автомобил на зелен сигнал на светофарната уредба. Настъпил е удар между предната дясна част на автомобила и лявата страна на пострадалия. Вещото лице е направил категоричен извод, че водачът на лекия автомобил е имал техническа възможност да предотврати произшествието ако не е навлязъл в кръстовището на червен сигнал на светофарната уредба. В заключението е посочено, че ударът за водача на автомобила е бил предотвратим считано от момента, в който за пръв път е могъл да възприеме пешеходеца както в хипотеза на движение на пешеходеца със спокоен ход, така и при спокойно бягане, при съобразяване на скоростта на движение на автомобила и с оглед данните в изготвената скица към констативния протокол. При изслушването си в съдебно заседание експертът е уточнил, че

липсват каквито и да е било обективни данни за ограничаване видимостта на водача на автомобила към пешеходната пътека. Посочено е още, че липсват данни водачът на автомобила да е задействал спирачната система преди настъпване на удара. В експертизата е определена дължината на опасната зона за спиране – 14, 71 метра, както и разстоянието между пешеходеца и автомобила при навлизане на пешеходеца на пътното платно. В хипотеза на движение на пешеходеца със спокоен ход това разстояние е 36, 15 метра, а в хипотеза на спокойно тичане – 19, 08 метра. С оглед тези данни и предвид дължината на опасната зона за спиране е направен категоричен извод, че водачът на лек автомобил “Опел Корса” е имал техническа възможност да предотврати произшествието /да спре преди мястото на удара/ чрез аварийно задействане на спирачната уредба, предприето незабавно в момента, в който е видял /имал възможност да възприеме/ навлизането на пешеходеца върху пътното платно.

Медикобиологичният характер на претърпените увреждания, както и причинно-следствената връзка между процесното ПТП и телесните увреждания на ищеца, са установени въз основа на заключението на съдебно-медицинската експертиза, прието в първоинстанционното производство. Настоящият съдебен състав счита заключението за пълно и обективно, поради което следва да го кредитира. От същото се установява, че пострадалият е получил контузия на главата със счупване на короната на 2-ри горен ляв зъб, представляващ 1/3 от същия, като краищата на дефекта да остри и неравни. Счупването на короната е посочено в амбулаторните книги на “Пирогов”, съдържащи данни за извършените на 28.09.2018г. прегледи на ищеца. В заключението е посочено, че пострадалият е получил още мозъчно сътресение, който извод е обоснован със събраните данни за главоболие, замаяност, обърканост, гадене, повръщане. Вещото лице е направило извод за наличие на церебрастенен посттравматичен синдром, включващ пристъпно главоболие, притъмняване пред очите, лесна уморяемост, паметови смущения. В заключението е посочено, че дори най-леката форма на мозъчно сътресение може да доведе до церебрастенен синдром, който изисква консултация с невролог. Обсъдени са данните от медицинските прегледи при невролог, извършени на 04.10. и на 27.11.2018г., в които е отчетен нормален неврологичен статус и ЕЕГ в норма, при продължаващи оплаквания от главоболие. Останалите телесни увреждания, получени от ищеца са контузии

на двете ръце – охлузване на външната повърхност на левия лакът, кръвонасядане по външната повърхност на дясната предмишница горната ѝ трета с размери 10/8 см и по предната ѝ повърхност в средната ѝ трета с кръвонасядане 6/5 см; контузия на дясното коляно с охлузване 5/3 см; контузия на ляво ходило и левия палец с кръвонасядане с размери 7/4 см по гърба на лявото ходило в основата на палеца. Описаните увреждания са причинили на ищеца болки и страдания и са предизвикали временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Възстановителният период е продължил около 2 месеца, като остатъчните неблагоприятни последствия за здравето на пострадалия се изразяват в наличието на церебрастенен посттравматичен синдром. Вещото лице е направило категоричен извод за наличие на причинно-следствена връзка между уврежданията и процесното ПТП. Заключение е изготвено въз основа на представената по делото многобройна медицинска документация – фиш от център за спешна медицинска помощ от 28.09.2018г., лист за преглед на пациент в спешен приемно-консултативен кабинет по детска травматология от 28.09.2018г. на МБАЛСМ “Пирогов” и амбулаторна книга за прегледите от съответните специалисти; съдебно-медицинско удостоверение от 02.10.2018г.; амбулаторен лист от детски невролог от 04.10.2018г., в който е поставена диагноза “мозъчно сътресение”, повишена сънливост; амбулаторен лист от 27.11.2018г. от преглед при детски невролог, в който е посочено наличие на хронично посттравматично глаболие. В заключението по поставени допълнителни задачи вещото лице е уточнило, че липсват данни за съпътстващи заболявания на пострадалия, които да влияят на лечението и на възстановителния период. Причинената мозъчна травма е от типа на закритите черепно-мозъчни травми, които се причиняват от удар с твърд, тъп предмет, удари при падане и/или скачане от високо, удар по главата при инциденти с превозни средства, както е в случая. Посочено е, че най-важният клиничен белег на този синдром /комоционния синдром/ е преходното безсъзнание или помрачение на съзнанието /замаяност, дезориентация/ с редица симптоми – гадене, повръщане, смущения в пулса, кръвното налягане, дишането, главоболие, каквито са описани в медицинската документация на ищеца.

В първоинстанционното производство е прието заключение на съдебно-психологическа експертиза, което съдът кредитира като пълно и обективно.

От същото се установява, че към момента на извършване на личния преглед на ищеца през м.12.2020г., т.е. повече от две години след инцидента, същият манифестира тревожност с лека степен, тревожностовата симптоматика е с характерен ход на намаляване, като е каузално свързана с претърпяното на 28.09.2018г. ПТП – ситуативно са налице характеристики на остър стрес, а в следствие и посттравматично стресово разстройство. Вещото лице е уточнило, че малко след претърпяното ПТП се е появила симптоматика от типа на посттравматичното стресово разстройство с епизоди на повтарящо се изживяване на травматичната ситуация под формата на кошмари и оживяване на сцената на катастрофата. Посочено е, че повторното изживяване на ситуацията е съпроводено с емоционален дискомфорт, ирационални притеснения, които затруднявали изпълнението на ежедневните задължения. Оформили се фобийни страхове и чувство за несигурност при ситуации, асоциирани с инцидента. След първите шест месеца е налице типичен ход на намаляване на интензивността на симптоматиката, свързана с посттравматичния стрес, но и понастоящем е налице остатъчна невротична фиксация и повишаване на тревожността при обекти и ситуации, напомнящи инцидента. В заключението е направен категоричен извод, че настъпилите негативни изменения в психичното функциониране, които са с характеристиката на посттравматично стресово разстройство, са каузално свързани с инцидента на 28.09.2018г., както по времеви, така и по съдържателен критерий.

Въз основа на така установеното от фактическа страна съдът достига до следните правни изводи:

С договора за застраховка „Гражданска отговорност“, съгласно чл. 429, ал. 1 КЗ, застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

Разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ дава право на увреденото лице при пътнотранспортно произшествие да насочи иск за обезщетяване на претърпените вреди направо срещу застрахователя, при който деликвента има застраховка „гражданска отговорност“. По този иск ищецът следва да

установи, че има вземане за непозволено увреждане срещу водач на МПС /фактическия състав на който е виновно и противоправно поведение на водача, в причинна връзка от което са произлезли вреди, като вината се предполага до доказване на противното – чл. 45, ал. 2 от ЗЗД/ и наличие на валидно застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „гражданска отговорност“ между този водач и застрахователя /ответното дружество/. Вината се предполага – чл. 45, ал. 2 от ЗЗД.

За установяване на механизма на настъпване на произшествието са събрани гласни доказателствени средства, като са разпитани две групи свидетели. Настоящият съдебен състав счита, че следва да кредитира показанията на свид. Б.Т. относно поведението на пострадалия непосредствено преди и по време на инцидента. Тя е очевидец на произшествието и в този смисъл има непосредствени възприятия относно релевантните за спора обстоятелства. По делото не са налице данни за възможна заинтересованост на свидетелката от изхода на спора. Противно на възраженията на третото лице-помагач обстоятелството, че същата познава семейството на пострадалия, с което живеят в един квартал, не обосновава извод за пристрастност или заинтересованост. Освен това следва да се има предвид, че нейните показания кореспондират изцяло на възприетия от вещото лице по автотехническата експертиза механизъм на произшествието. В тази връзка съдът взе предвид и обстоятелствата, удостоверени в съставения акт за установяване на административно нарушение, връчено на водача на увреждащия автомобил и подписан от същия без възражения. Доколкото в него се съдържат неизгодни факти за третото лице-помагач /преминаване на управлявания от него автомобил на червен сигнал на светофарната уредба и пресичане на ищеца на зелен за пешеходците сигнал на пешеходния светофар/, същите се ползват с доказателствена сила срещу него и представляват извънсъдебно признание, което следва да се цени заедно с всички останали доказателства по делото. За извършеното административно нарушение виновният водач е санкциониран с издаденото срещу него и влязло в сила наказателно постановление. Настоящият съдебен състав споделя становището, застъпено в решение от 17.11.2021г. по т.д. № 1145/2020г. по описа на ВКС, Второ ТО и решение от 24.11.2021г. по т.д. № 1897/2020г. на ВКС, Второ ТО, в които е прието, че при наличие на влязло в сила наказателно постановление за извършено нарушение на правилата за

движение, макар същото да няма значението на влязла в сила присъда по смисъла на чл. 300 от ГПК, ответникът носи тежестта при условията на пълно и главно доказване да опровергае фактите, на които същото е основано. В случая третото лице-помагач не е ангажирало доказателства, които да опровергават по несъмнен начин удостоверените в акта и в наказателното постановление обстоятелства, при които е извършено нарушението на правилата по ЗДвП. Показанията на свид. А. Д. следва да бъдат преценявани по реда на чл. 172 от ГПК с оглед близката родствена връзка между него и водача на увреждащия автомобил. Съдът счита, че показанията на този свидетел съдържат вътрешни противоречия /в началото на разпита той заявява, че е бил спрял на светофар, а впоследствие твърди, че на улицата, на която се е намирал, не е имало светофарна уредба/. Освен това те противоречат на показанията на свид. М.Х., която е пътувала заедно с М. Д., в частта относно обстоятелството какъв е бил сигналът на светофарната уредба за пешеходеца С. Д. към момента, в който е настъпил удара. Свидетелката Х. твърди, че сигналът е бил зелен за пешеходеца в този момент, а свид. Д. – че пешеходецът е пресякъл на червен сигнал. Освен това е малко вероятна възможността свид. Д. да е имал видимост към пешеходния светофар от мястото, на което твърди да се е намирал – в другия край на платното за движение, т.е. на около 20 метра от мястото, на което ищецът е предприел пресичане. По тези съображения показанията на свид. Д. не следва да се кредитират като изолирани от останалите доказателства по делото и вътрешно противоречиви.

Показанията на свид. Х. не следва да се кредитират в частта, в която твърди, че водачът на автомобила е преминал в началото на кръстовището на зелен сигнал на светофарната уредба. Безспорно е, че движението в този участък се регулира от светофарна уредба – чл. 12 от ЗДвП. Съгласно чл. 6 от Наредба № 17/23.07.2001г. за регулиране на движението по пътищата със светлинни сигнали регулирането на движението по пътищата със светлинни сигнали е последователното пропускане през определено място на пътя на движещи се в различни посоки пътни превозни средства и пешеходци. Разпоредбата на чл. 46 от същата Наредба определя какво е светофар за пешеходци, къде се поставя и какви светлинни сигнали има той. За всеки светофар има индивидуална циклограма – чл. 56 от Наредбата, определяща продължителността и последователността на светлинните сигнали, подавани

от пътните светофари, като циклограмата определя какъв светлиннен сигнал трябва да подава всеки светофар във всеки момент от светофарния цикъл. В случая от представената и неоспорена циклограма на светофарната уредба на кръстовището на бул. „Проф. Цветан Лазаров“ № 12 при вход на 68 СУ „Акад. Н. Обрешков“, актуална към 28.09.2018г., е видно, че фазите на светофарната уредба за направленията на участниците в ПТП са противоположни, т.е. когато за пешеходците свети зелено, за автомобилите свети червен сигнал на светофарната уредба и обратно. Участниците в движението – водачи на МПС и пешеходците, имат задължението да спазват светлинните сигнали и да се ръководят от тях при придвижването им по платното за движение. По делото е установено /включително от показанията на свид. Х./, че към момента, в който ищецът е пресичал на пешеходната пътека, светофарната уредба е светела със зелен сигнал за него, респективно – за автомобилите е светел червен /забранителен/ сигнал. Друг извод не следва от установеното несъответствие в показанията на свид. Т. в частта относно цвета на автомобила, управляван от М. Д., и по отношение на обстоятелството дали преди инцидента същият е излизал от странична уличка или се е движил направо по булеварда. По делото безспорно е установено, че управляваният от третото лице-помагач автомобил е със светъл цвят /сив/, както и че непосредствено преди удара той се е движил направо по булеварда в посока към центъра на града. Тези несъответствия в показанията на сочената свидетелка с останалите събрани по делото доказателства не са съществени, доколкото по делото не е спорно, че именно автомобилът, управляван от М. Д., е участвал в процесното ПТП. Спорните обстоятелства са по отношение на поведението на пешехода непосредствено преди и по време на инцидента – дали е преминал на зелен или червен сигнал на пешеходния светофар, както и поведението на водача на лек автомобил “Опел Корса” – дали е съобразил поведението си като участник в движението с установените в ЗДвП правила относно светлинните сигнали.

В аспекта на изложеното и при съвкупната преценка на събраните по делото доказателства се установява деликтът - противоправното поведение на водача на лек автомобил „Опел Корса“, който е извършил нарушение на правилата за движение по чл. 6, т. 1 от ЗДвП /не е съобразил поведението си със светлинните сигнали, като е преминал на червен сигнал на светофарната уредба/. Следва да се има предвид още, че общата норма на чл. 5, ал. 2, т. 1

ЗДвП, както и разпоредбите на чл. 20, ал. 2 и чл. 116, изр. последно от ЗДвП задължават водачите на МПС да бъдат внимателни и предпазливи към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците, особено децата и да избират такава скорост на движение за да могат в случай на необходимост да спрат при възникнала опасност. Нормата на чл. 5, ал. 2, т. 1 ЗДвП съдържа законов принцип, прогласяващ спазването на пътните правила като гаранция за предпазливо поведение и повишено внимание от страна на водачите на превозни средства към уязвимите участници в движението. Произшествието е станало на пешеходна пътека, която е била обозначена, което означава за водачите на превозни средства, че има голяма вероятност пред тях да пресичат пешеходци, включително деца, предвид обстоятелството, че в непосредствена близост се намира училище. Ето защо тяхното внимание следва да бъде повишено. Те имат задължението да бъдат внимателни и предпазливи към пешеходците - чл.116 от ЗДвП. Не се спори, че С. Д. е бил пешеходец по смисъла на чл. 107 от ЗДвП и по-уязвим участник в движението. От друга страна се установява, че за него е светел зелен сигнал на светофара за пешеходци, което автоматично означава, че за МПС сигналът на светофарната уредба е бил червен за всички три ленти на движение. Съгласно чл. 119, ал.1 от ЗДвП при приближаване на пешеходна пътека водачът на нерелсово ППС е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващи по нея пешеходци като намали скоростта или спре. Законът ясно определя поведението на водачите на превозни средства като цитираната разпоредба е императивна и установена в обществен интерес. От друга страна чл.120, ал.1, т.2 от ЗДвП вменява в задължение на водачите, когато след подаване на сигнал, който му разрешава преминаването, да пропусне пешеходците, които все още се намират на пешеходната пътека. Свидетелката Т. изяснява, че ищецът е бил пешеходец и е пресичал спокойно на зелен за него светофар. Следователно за водачът на увреждащия лек автомобил светофарната уредба е бил с червен сигнал. Но дори и да се приеме, както твърди св. Х., че по направлението на автомобила при навлизане в кръстовището е имало зелен сигнал, то водачът е бил длъжен да спре и пропусне пешеходците, за да могат те да се изтеглят от пътното платно. Затова като не ги е пропуснал е допуснал нарушение на чл.119 и чл.120, ал.1, т.2 от ЗДвП. Това е негово виновно и противоправно действие в причинна връзка с увреждането, което е получил ищеца.

Неоснователни са възраженията на М. Д., че е налице хипотеза на случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК, което изключва вината му за настъпване на инцидента. В случая се установи, че ударът между автомобила и пешеходеца е бил предотвратим, считано от момента, в който за пръв път е могъл да възприеме пешеходеца както в хипотеза на движение на пешеходеца със спокоен ход, така и при спокойно бягане. По делото не са налице никакви обективни данни за ограничаване видимостта на водача на автомобила към пешеходната пътека. Показанията на свид. Х. в тази част не се подкрепят от други доказателства, поради което не следва да се кредитират. Установено е още, че липсват данни водачът на автомобила да е задействал спирачната система преди настъпване на удара. От значение за отговорността на водача е дали той своевременно е възприел пострадалия (от момента, когато това е било възможно) и дали е изпълнил задължението си да намали скоростта или да спре. Случайно деяние при пътнотранспортно произшествие е възможно, когато деецът е направил всичко зависещо от него за избягване на опасността, реагирал е своевременно и адекватно на възникналата опасност, но вредоносният резултат е настъпил по независещи от него причини. По делото не се установиха обстоятелства, при които водачът да е бил поставен в положение на невъзможност да предвиди и предотврати обществено опасните последици. Деецът не носи отговорност за настъпилите общественоопасни последици, когато опасността за движението възникне внезапно и непредвидено в опасната зона за спиране на управлявания от него автомобил. Съгласно чл. 15 НК не е виновно извършено деянието, когато деецът не е бил длъжен или не е могъл да предвиди настъпването на общественоопасните последици (случайно деяние). Според т. 5б от задължителните за съдилищата в Републиката постановления на ТР № 106/31. Х.1983 г. на ОСНК на ВС /до 1996 г./ по н.д. № 90/1982 г., ако в опасната зона за спиране на МПС бъде увредено лицето, което е "създадо опасността със своето неправомерно поведение", налице е случайно деяние по смисъла на чл. 15 НК. В случая се установи, че ударът е настъпил на пешеходната пътека, на около 6 метра по широчина на пътното платно, при преминаване на пешеходеца на зелен сигнал на светофарната уредба, а водачът на автомобила е преминал при наличие на червен /забранителен/ за МПС сигнал. Така установените факти обосновават извод, че пострадалият не е създал опасност със своето неправомерно поведение и не е налице хипотеза на случайно деяние.

Неоснователни са и релевираните възражения за съпричиняване на вредоносния резултат. Съпричиняването има обективен характер, като от значение е единствено наличието на такава обективна причинно-следствена връзка, а е ирелевантно субективното отношение /вината/ на пострадалия – в този смисъл т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963г. Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създавал предпоставки за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди – така решение № 165/26.10.2010г. по гр.д. № 93/2010г. на ВКС, II ТО. Съпричиняване, по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, е налице когато с действието или бездействието си пострадалият обективно е способствал за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване размера на вредоносните последици. Съпричиняването е обективно участие в процеса на настъпване на вредата и не зависи от субективния елемент „вина“. В този смисъл следва да се има предвид т. 7 от Постановление № 17/1963г. на Пленума на ВС, според която обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. В случая е от значение наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, а не на вина.

За да е налице съпричиняване на вредоносния резултат, поведението на пострадалия по необходимост трябва да е противоправно - този въпрос е изяснен със задължителните за правосъдните органи тълкувателни разяснения, дадени в т. 7 от ТР № 1 от 23.12.2015г. на ВКС по т. д. № 1/2014 г., ОСГТК, в които е прието, че съгласно чл. 51, ал. 2 ЗЗД обезщетението за вреди от непозволено увреждане може да се намали, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. Съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения - обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен.

По делото не се установи ищецът да е допринесъл за настъпване на вредоносните последици. Недоказани останаха наведените възражения, че е изскочил внезапно на пешеходната пътека, че е предприел пресичане на

червен сигнал на светофара, че не се е огледал за приближаващи МПС. Следва да се посочи, че пресичайки пешеходната пътека на зелен сигнал на светофара, ищецът не е бил длъжен и не е могъл да предвиди, че МПС ще наруши правилата за движение и ще премине на червен за ППС сигнал. Освен това от показанията на свид. Т. се установява, че пострадалият се е огледал на всички страни преди да пресече, а автомобилът, управляван от М. Д., не е спрял на червения сигнал и е продължил движението си в момент, в който ищецът вече се е намирал на пешеходната пътека и е пресичал пътното платно. Ударът е настъпил единствено по вина на третото лице-помагач, който не е спрял на червен сигнал на пешеходната пътека, не е пропуснал пресичащият пешеходната пътека, не е съобразил поведението си с правилото на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП да спре, когато възникне опасност за движението.

В резултат на процесното ПТП на ищеца са причинени уврежданията, установени със заключението на съдебно-медицинската експертиза. Неоснователни са наведените от М. Д. възражения, че част от уврежданията не са в причинна връзка с произшествието. Счупването на короната на зъба е отбелязано още при извършения преглед в Пирогов, непосредствено след инцидента. Освен това съгласно заключението на вещото лице тази травма може да бъде получена по описания в исковата молба начин и в резултат на процесното ПТП. Травмата на зъба е описана и в показанията на свид. Т. – очевидец на инцидента, както и от родителите на ищеца, които имат непосредствени възприятия относно здравословното му състояние след произшествието. Съдът приема, че установеното по делото мозъчно сътресение е в резултат на инцидента, който извод се налага при съобразяване на събраните по делото гласни доказателства, медицинската документация и заключението на вещото лице по съдебно-медицинската експертиза. Вещото лице е направило категоричен извод за наличието на такава черепно-мозъчна травма предвид установените типични симптоми като гадене, повръщане, главоболие, замаяност. Тези проявни форми са описани детайлно в показанията на свидетелите Симеонов, С. и Д., които имат непосредствени възприятия относно здравословното състояние на ищеца. Такиви симптоми са описани и в представените амбулаторни листове за извършени консултации с невролог, както и в издадения фиш за спешна медицинска помощ от 28.09.2018г. – там изрично е записано, че е констатирано повръщане. Заключение на медицинската експертиза е категорично относно наличието

на причинно-следствена връзка между процесното ПТП и причинената закрыта черепно-мозъчна травма, която е довела до възникване на церебрастен посттравматичен синдром.

По отношение размера на обезщетението за причинените неимуществени вреди:

Досежно размера на претенцията за обезщетяване на неимуществените вреди съдът съобрази разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки и страдания и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за неимуществени вреди, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение. Релевантни за размера на обезщетението и за прилагане на критерия „справедливост“ са характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, тяхното проявление във времето и цялостното неблагоприятно отражение на увреждащото деяние в патримониума на увредените лица. При определяне на конкретния размер на обезщетението, което служи за репарирание на причинените неимуществени вреди, следва да се извърши преценка на обективно съществуващи конкретни обстоятелства, които при телесни увреждания биха могли да са свързани с: начина на извършване, характера на увреждането, произтичащите от него физически и психически последици, личността на пострадалия – възраст, неговото обществено и социално положение, среда и занятия. Когато се е стигнало до разстройство на здравето, от значение е дали увреждането е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването; какви физически болки и други неудобства и притеснения е претърпял увреденият, вкл. козметични и др. външни дефекти; силата, интензитета и продължителността на болковия синдром, той отшумял ли е; продължителност на лечението и извършените медицински манипулации, възможност на увреденото лице да продължи трудовата си кариера и да се социализира. Във всички случаи, като база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди служат стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането и общоприетата оценка и възприетото в обществото разбиране за обезвреда на неимуществени вреди.

Съгласно задължителната практика на ВС - ППВС № 4/1968 г. и постоянната практика на ВКС, намерила израз в решения по чл. 290 ГПК, по приложението на чл. 52 ЗЗД, между които са решение № 93 от 23.06.2011 г. по т. д. № 566/2010 г. на ВКС, II т. о., решение № 158 от 28.12.2011 г. по т. д. № 157/2011 г. на ВКС, I т. о., решение № 88 от 9.07.2012 г. по т. д. № 1015/2011 г. на ВКС, II т. о., решение № 215 от 3.02.2017 г. по т. д. № 2908/2015 г., II т. о. и много други, понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на конкретно съществуващи обстоятелства, които са специфични за всяко дело и които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението, но във всички случаи правилното прилагане на чл. 52 ЗЗД при определянето на обезщетенията за неимуществени вреди от деликт е обусловено от съобразяването на следните общи критерии: характер и тежест на уврежданията, обстоятелства, при които са настъпили, интензитет и продължителност на болките и страданията, физически и психически последици от уврежданията на пострадалия, както и конкретните икономически условия в страната към момента на увреждането, а като ориентир за последните - нивата на застрахователно покритие към същия момент. Правнорелевантните общи и специфични за отделния спор факти и обстоятелства следва да бъдат обсъдени и въз основа на комплексната им оценка да се заключи кой е справедливият размер на дължимото обезщетение за неимуществени вреди.

Както е прието в решение № 88 от 17.06.2014г. на ВКС по т.д. № 2974/2013г., II ТО, справедливо по смисъла на чл. 52 ЗЗД обезщетение, означава да бъде определен от съда онзи точен паричен еквивалент на всички понесени от конкретното увредено лице болки, страдания и неудобства - емоционални, физически и психически сътресения, които ноторно намират не само отражение върху психиката му, но му създават и социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното му състояние и които в своята цялост представляват конкретните неимуществени вреди.

При съобразяване на посочените критерии съдът счита, че справедливият размер на дължимото обезщетение за всички претендирани в производството неимуществени вреди, причинени на ищеца, възлиза на

сумата от общо 15 000 лева, както е приел и районният съд. Така определеното обезщетение в най-пълна степен би довело до репарирание на претърпените от ищеца вреди, като размерът на обезщетението е съобразен с общественно-икономическите условия в страната към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие – м.09.2018г. и нормативно установените лимити на гражданската отговорност на застрахователните дружества при причинени неимуществени вреди, и наложилите се морални норми в обществото, респ. съобразно съдебната практика справедливият размер за заплащане на заместващо обезщетение при подобни травматични увреждания. Съдът съобрази следните обстоятелства, които обосновават определянето на този по-висок размер на обезщетението, а именно - механизма на причиняване на ПТП – на пешеходна пътека, при предприето пресичане от страна на пешеходеца при спазване на всички правила за движение, настъпилият удар с автомобила, прехвърлянето на тялото на пострадалия върху капака и падането му на пътното платно; възрастта на пострадалия към датата на ПТП – 12 години, което води до извод за завишен интензитет на отрицателните емоционални и психически сътресения; вида, характера и степента на телесните увреждания, причинили болка и страдания за период от около 2 месеца; броя на травматичните увреждания, наличието на счупване на част от преден зъб и причиненото неудобство и срам за периода до възстановяване на зъба; настъпилото остатъчно неблагоприятно последствие за здравето на пострадалия, изразяващо се в причиняване на церебрастенен синдром, предизвикващ за период от около 2 месеца силно главоболие, лесна изморяемост, сънливост, трудност за концентриране при усвояване на учебния материал; причинения страх, стрес и ужас от случилото се; обстоятелството, че пострадалият се е затворил в себе си, променил е обичайния си начин на живот за период от около 2 месеца – станал е по-затворен, не е искал да излиза, преустановил е спортните си занимания, имал е проблеми със съня и тревожността, не е ходил на училище за около 2 седмици, имал е затруднения при усвояването на учебния материал; установеното посттравматично стресово разстройство с епизоди на повтарящо се изживяване на травматичната ситуация под формата на кошмари, като интензивността на симптоматиката е намаляла след първите 6 месеца, но с остатъчна към м.12.2020г. невротична фиксация и повишаване на тревожността при обекти и ситуации, напомнящи инцидента. Същевременно

следва да се отчете обстоятелството, че проведеното лечение на травматичните увреждания е единствено медикаментозно, не е установено причиняването на силна по интензитет или за продължителен период болка от охлузванията по ръцете и краката, пострадалият се е възстановил напълно от причинените увреди, без данни за остатъчни последици за физическото здраве, към момента ищецът е възстановил нормалния си начин на живот. Ето защо не са налице предпоставки за присъждане на обезщетение над определения от първоинстанционния съд размер от 15 000 лева. Претенцията за разликата до пълния предявен размер от 23 000 лева е неоснователна.

Като е достигнал до същите изводи първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено.

По отношение на разноските:

С оглед обстоятелството, че и трите въззивни жалби са отхвърлени като неоснователни, не са налице предпоставки за присъждане на разноски в настоящото производство. Същите следва да останат в тежест на сторилите ги лица.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20165415 от 29.07.2021г., поправено по реда на чл. 247 от ГПК с решение от 10.01.2022г., постановено по гр.дело № 3659/2020г. по описа на СРС, ГО, 39 състав.

Решението е постановено при участието на привлечено на страната на ответника трето лице помагач – М. А. Д., ЕГН *****.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____